

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๔๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม จำนวน ๓ เรื่อง

เป็นเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

๑.๑ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงาน จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑) รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

๒) รายงานการประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินสำหรับปี ๒๕๖๑ ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และ

๓) รายงานผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๒

๑.๒ เหตุขัดข้องที่ไม่อาจบรรจุกระทู้ถามเป็นหนังสือเข้าระเบียบวาระการประชุมได้ภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๐ จำนวน ๓ กระทู้ ดังนี้

๑) กระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนกรณีปัญหาที่ดินทำกินว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) กระทู้ถาม เรื่อง การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำกุดปราสาท หมู่ ๑๒ ตำบลสมออำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดศรีสะเกษ นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓) กระทู้ถาม เรื่อง การบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี

๑.๓ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

เชิงรุก

โดยที่ขณะนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) สายพันธุ์โอมิครอน (Omicron) มีผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงได้จัดทำมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เชิงรุก ซึ่งได้แจ้งให้สมาชิกวุฒิสภาทราบเป็นเบื้องต้นไปแล้ว สำหรับการประชุมวุฒิสภาในวันนี้ ขอให้สมาชิกสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาในการประชุมและระหว่างอยู่ในบริเวณอาคารรัฐสภา และนั่งแบบเว้นระยะห่าง (Social Distancing) โดยสมาชิกสามารถใช้พื้นที่บริเวณชั้นลอยของห้องประชุมนี้เพื่อนั่งฟังการประชุมและสามารถติดตามการประชุมวุฒิสภาผ่านการถ่ายทอดสดการประชุม ณ ห้องปฏิบัติงานของแต่ละท่านได้ เมื่อถึงเวลาลงมติจึงค่อยมาลงมติในห้องประชุมได้เช่นกัน สำหรับการลงมติหากที่นั่งใดบริเวณด้านหลังห้องประชุมไม่มีสมาชิกนั่งอยู่ สมาชิกสามารถลงมติได้โดยไม่จำเป็นต้องมาลงมติ ณ ที่นั่งของท่านด้านหน้า เพื่อเป็นการลดความแออัดของห้องประชุม สำหรับการอภิปรายขอให้สมาชิกสวมหน้ากากอนามัยในขณะอภิปรายไม่ว่าจะอภิปราย ณ ที่นั่งของท่านหรือในตู้อะคริลิกใสที่ได้จัดไว้ในห้องประชุม เว้นแต่จะใช้เวลานานในการอภิปรายให้เป็นดุลพินิจของสมาชิกแต่ละท่านที่จะอภิปรายในตู้อะคริลิกใสโดยไม่สวมหน้ากากอนามัย สำหรับการรับประทานอาหารสำนักงานได้จัดอาหารในรูปแบบอาหารกล่องให้สมาชิกนำกลับไปทาน ณ ห้องปฏิบัติงานของแต่ละท่าน

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม

- รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้
ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔ และ
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมทั้ง ๔ ครั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

(๓) กระทู้ถาม

๓.๑ กระทู้ถามเป็นหนังสือ

จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๑.๑ กระตุ้ถาม เรื่อง แนวทางการส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้เรียนรู้ และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถ้ามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม) (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา

ด้วยศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน โดยในแต่ละภูมิภาคแต่ละท้องถิ่นต่าง ๆ ได้มีศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่แตกต่างกันและมีความหลากหลาย มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น แสดงถึงความเป็นไทยอย่างทรงคุณค่า ทั้งยังประเมินมูลค่าไม่ได้ ซึ่งได้สะท้อนออกมาในหลายรูปแบบ อีกทั้งมีเด็กเยาวชนจำนวนหนึ่งได้สืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น อาทิ หนึ่งตะลุง ลิเก ศิลปะกลองยาว กลองสะบัดชัย การรำรำแม่ไม้มวยไทย ลิเกฮูลู โนราห์ ตลอดจนรำกระบี่กระบอง ซึ่งหลายกลุ่มได้แสดงเพื่อหารายได้เป็นทุนการศึกษา หรือประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป รวมถึงภูมิปัญญาในเรื่องการทำอาหารไทยและขนมไทย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถือได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติอันล้ำค่าที่ต้องได้รับการส่งเสริมและรักษาไว้ ซึ่งทุกคนต้องร่วมกันหวงแหนและอนุรักษ์สืบต่อไป เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติสืบไป ขอเรียนถามว่า กระทรวงวัฒนธรรมมีแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้ตระหนักและเรียนรู้ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความหวงแหนและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสำคัญสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน รวมถึงการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาต่อยอดให้เป็นองค์ความรู้ได้อย่างยั่งยืนหรือไม่ อย่างไร และขอฝากประเด็นกองทุนส่งเสริมวัฒนธรรม และกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ หากมีความเชื่อมโยงกับสภาเด็กและเยาวชนของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สภานักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ และสภาองค์กรชุมชนของกระทรวงมหาดไทย จะเกิดประโยชน์ในการดำเนินการ และควรเน้นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมตามภูมิภาคต่าง ๆ สำหรับบทบาทของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหากสามารถเสนอแนะผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของจังหวัด จะส่งผลให้การจัดงานในจังหวัดไม่เกิดปัญหา เช่น กรณีจังหวัดสุรินทร์ที่นำหมอผีมาบวงสรวงพิธีของจังหวัดซึ่งไม่เหมาะสม

นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า ประเทศไทยมีความอุดมสมบูรณ์ทางศิลปวัฒนธรรม รัฐบาลได้ให้ความสำคัญโดยกำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลในการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมได้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว โดยเน้นการเข้าถึงของคนทุกวัยในสังคม เด็ก เยาวชน คนทำงาน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ ในกลุ่มของเด็กและเยาวชนถือว่าเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงเน้นการเรียนรู้พัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจ และมีนโยบาย ๔ ประการ คือ ๑) สืบสานวัฒนธรรมประเพณีที่ดี ๒) รักษาโดยธำรงรักษาไว้ซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ๓) ต่อยอดประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสู่ความทันสมัยและมีความยั่งยืน ๔) หลักธรรมาภิบาล อีกทั้งได้น้อมนำพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงพระราชทานไว้มาเป็นนโยบายหลักของกระทรวงวัฒนธรรม

ปัจจุบันได้จัดทำโครงการชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยพลังบวร โดยแต่ละชุมชนจะมีกลุ่มเด็กและเยาวชนเป็นสมาชิกและปลูกฝังหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงมรดกภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรม โดยปัจจุบันมีชุมชนคุณธรรมทั่วประเทศอยู่จำนวน ๒๕,๒๕๐ ชุมชน ถือเป็นชุมชนต้นแบบให้ชุมชนอื่น ๆ มาศึกษา มีผลงานที่เด็กและเยาวชนเข้าไปมีส่วนร่วม เช่น ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม ศิลปะการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ประกอบกับสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม สภาวัฒนธรรมและกรุงเทพมหานคร ได้ประสานไปยังเครือข่ายวัฒนธรรมในแต่ละจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั่วประเทศ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา และกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประกอบด้วยคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และสภาวัฒนธรรมทุกระดับ โดยเน้นแนวทางการส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้ดำรงรักษาและภูมิใจในมรดกและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย ประสานการทำงานร่วมกับสภาเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ในส่วนกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมให้การสนับสนุนด้านวัฒนธรรมอย่างกว้างขวาง ได้สนับสนุนงานของเด็กและเยาวชน อีกทั้งมีหน่วยงานเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ซึ่งมีหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ที่มีผลกระทบทางวัฒนธรรม สำหรับแนวทางการส่งเสริมเด็กและเยาวชน ได้ส่งเสริมทางด้านศิลปวัฒนธรรม การศึกษา และการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน กระทรวงวัฒนธรรมได้จัดการมอบรางวัลวัฒนธรรมวินิต ซึ่งเป็นรางวัลเชิดชูเด็กและเยาวชน ที่มีความสามารถพิเศษ มีคุณงามความดีทางด้านวัฒนธรรม อีกทั้งได้จัดทำ content ผ่านสถานีวัฒนธรรม จัดการเสวนาออนไลน์ และมีช่องทางสนับสนุนให้เกิดรายได้ในกลุ่มศิลปินเด็กที่มีอยู่ทั่วประเทศ ฉะนั้น แนวทางการส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้เรียนรู้และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และนโยบายของรัฐบาล จึงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้เยาวชนทราบว่าวัฒนธรรมแก่นแท้ของชาติ รากเหง้าประวัติศาสตร์เป็นอย่างไร นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีมีแนวคิดให้นำวิชาประวัติศาสตร์รวมถึงหน้าที่พลเมืองกลับมาบรรจุในหลักสูตรการเรียนการสอน

๓.๑.๒ กระทู้ถาม เรื่อง แผนพัฒนาเพื่อรองรับการเปิดให้บริการรถไฟ
จีน-ลาว (นายสุรเดช จิรจิตติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถาถามนายรัฐมนตรี)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามดังกล่าวได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันจันทร์ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕

**๓.๑.๓ กระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการส่งออกข้าวไทยไปยังต่างประเทศ
ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง (นายบุญมี สุระโคตร เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์)**

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายสินิตย์ เลิศไกร) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามดังกล่าวได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันจันทร์ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕

๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

จำนวน ๓ เรื่อง

**๓.๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรในพื้นที่น้ำท่วม
หลังน้ำลด (นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์)**

ผลการพิจารณา

ด้วยตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - ตุลาคม ๒๕๖๔ มีพายุเข้าประเทศไทยจำนวน ๖ ลูก ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่ ๔๘ จังหวัด มีพื้นที่การเกษตรเสียหายถึงร้อยละ ๖.๕ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยเสียหายรวม ๕.๓๗ ล้านไร่ แบ่งออกเป็น ข้าว ร้อยละ ๓๐ (จำนวน ๑,๖๑๑,๐๐๐ ไร่) พืชไร่ ร้อยละ ๕ (จำนวน ๒๖๘,๕๐๐ ไร่) พืชผัก (จำนวน ๑,๖๑๑,๐๐๐ ไร่) พืชอื่น ปศุสัตว์ และประมง ร้อยละ ๓๕ (จำนวน ๑,๘๗๙,๕๐๐ ไร่) และมีมูลค่าความเสียหายทั้งหมด ๘,๐๐๐ ล้านบาท ทำให้รัฐบาลต้องจ่ายเงินเยียวยาช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่อุทกภัย จำนวน ๑,๐๗๐.๒๔ ล้านบาท และให้ความช่วยเหลือเป็นพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย สารชีวภัณฑ์ เคมีภัณฑ์อีกหลายพันล้านบาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายงบประมาณของประเทศทั้งสิ้น จึงขอเสนอแนะแนวทางฟื้นฟู ดังนี้ ๑. ฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร โดยใช้พื้นที่ทำกินให้เกิดประโยชน์ ให้เกษตรกรมีงานทำ ๒. ปลุกพืชหลังน้ำลด โดยควรเป็นพืชที่ใช้น้ำน้อย และปลูกในช่วงระยะเวลาหลังน้ำลดในขณะที่ดินยังคงมีความชุ่มชื้นอยู่ พืชที่ควรปลูก เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ข้าวโพดหวาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๓. ให้เกษตรกรมีรายได้ ไม่เป็นภาระใคร บำรุงรักษาดินลดการนำเข้าพืชผักจากต่างประเทศ เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก ๔. ไม่มุ่งเน้นการทำนาปรังเพราะราคาข้าวตกต่ำ และบางพื้นที่ไม่เหมาะสมต่อการทำนาปรัง ขอเรียนถามว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแนวนโยบายเร่งด่วนในการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังน้ำลดหรือไม่ อย่างไร และมีการเตรียมสำรวจพื้นที่ที่เหมาะสมว่าจะปลูกพืชชนิดใดตามลักษณะภูมิภาคหรือภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร รวมถึงได้มีการจัดเตรียมโครงการ แผนงาน งบประมาณไว้รองรับในปีถัดไปหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ เห็นว่าหลังน้ำลด ยังมีความชื้นในดินอยู่ หากมีโครงการใดที่จะช่วยเหลือเกษตรกรได้ ขอให้เร่งดำเนินการ และขอให้ดูแลโครงการสานฝันสร้างอาชีพและยกระดับรายได้เกษตรกร เนื่องจากเป็นโครงการที่เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย

นายประภัตร โพธสุธน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า ตามที่ได้ลงพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดกับท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ขอชื่นชมท่านสมาชิกวุฒิสภาที่มีความห่วงใยเกษตรกร และจากสถานการณ์น้ำท่วม ในปี ๒๕๖๔ ซึ่งมีอุทกภัย จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งแรกเดือนกันยายน - ตุลาคม น้ำท่วมประมาณ ๕๕ จังหวัด มีพื้นที่การเกษตรเสียหายรวม ๓,๓๓๓,๐๐๐ ไร่ โดยแบ่งออกเป็น นาข้าว ๒,๒๐๐,๐๐๐ ไร่ พืชไร่ยืนต้น ๑,๐๐๐,๐๐๐ ไร่ ครั้งที่สองเดือนพฤศจิกายน - ปัจจุบัน มีพื้นที่การเกษตรเสียหายน้อย มีเกษตรกร ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมทั้ง ๒ ครั้ง ประมาณ ๓๒๐,๐๐๐ กว่าคน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้กำชับ และให้เร่งสำรวจ เยียวยาเกษตรกร โดยมีการปรับโครงสร้างการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ดังนี้ นาข้าว ๑,๓๘๐ บาทต่อไร่ และหากประกันหรือกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) จะได้เพิ่ม ๑,๒๔๐ บาทต่อไร่ พืชไร่ ๑,๘๘๐ บาทต่อไร่ พืชยืนต้น ๔,๐๔๘ บาทต่อไร่ และในปี ๒๕๖๔ มีฝนตกมากกว่าปริมาณน้ำทั่วไป น้ำที่เกินมาจึงท่วมพื้นที่ต่าง ๆ และลงทะเล คงเหลือในอ่างเก็บน้ำไว้ใช้ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ล้านคิว ดังนั้น ภายหลังน้ำลดได้มีการจัดการน้ำ ดังนี้ ในลุ่มน้ำเจ้าพระยา เหลือน้ำใช้ปริมาณ ๕,๗๐๐,๐๐๐ ล้านคิว ใช้สำหรับการอุปโภคบริโภคประมาณ ๓,๗๐๐,๐๐๐ ล้านคิว ส่วนการทำนาปรัง ให้ภาคกลางทำนาปรังประมาณ ๓ ล้านไร่ ให้ภาคอีสานและ ภาคเหนือบางส่วนทำนาปรัง ๖.๔ ล้านไร่ และภาครัฐได้ส่งเสริมให้ปลูกพืชไร่ ๒ ล้านไร่ โดยมีการประกัน ราคาและให้เมล็ดพันธุ์ต่าง ๆ ส่วนการประมงจะส่งเสริมโดยให้พันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง สำหรับปศุสัตว์ จะส่งเสริมให้เลี้ยงวัว แกะ แพะ ไก่ในภาคอีสาน นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้เร่งดำเนินการ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้และเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยง่าย จึงมีโครงการสานฝันสร้างอาชีพและยกระดับ รายได้เกษตรกร โดยทำ MOU กับ ธกส. ทั้งนี้ ธกส. อนุมัติวงเงิน ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ให้กู้ได้สูงสุด ไม่เกินรายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ต้องมีหลักทรัพย์ แต่ต้องมีผู้ค้ำประกัน ๒ คน และระบุกับ ธกส. ว่า ทำอะไร ขายให้ผู้ใด ในราคาเท่าไร โดยไม่ต้องเขียนแผนงาน ส่วนการดำเนินการเพื่อรองรับน้ำท่วม ในอนาคต เนื่องจากสถานการณ์แต่ละครั้งไม่เหมือนกัน โดยพื้นฐานจึงมีศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ และศึกษาว่าในขณะนั้นตลาดต้องการสิ่งใด อีกทั้งยังได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายเกษตรกรมารับซื้อ สินค้าจากเกษตรกรโดยตรง ไม่ผ่านคนกลาง รวมถึงเพิ่มทักษะและให้ความรู้กับเกษตรกร

๓.๒.๒ กระทู้ถาม เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการถ่ายโอนของ รพ.สต. ในสังกัด สธ. (นายเจตน์ ศิริธรานนท์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายสาธิต ปิตุเตชะ) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามดังกล่าวได้ จึงทำให้ กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่ เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป

๓.๒.๓ กระตุ้งถาม เรื่อง การใช้ภาษาไทย การแต่งกายในการขายสินค้า
(นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม)

ผลการพิจารณา

ในปัจจุบันมีการไลฟ์สดขายสินค้าออนไลน์ด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพ หยาดคาย และมีการแต่งกายที่ไม่เหมาะสมปรากฏในสื่อโซเชียล ทำให้การใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพ หยาดคาย กลายเป็นเรื่องปกติในสังคมไทย รวมไปถึงในการชุมนุมของเด็กและเยาวชนก็มีการใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพ หยาดคาย ขอเรียนถามว่า กระทรวงวัฒนธรรมมีมาตรการในการดำเนินการกับบุคคลที่ใช้ภาษา และแต่งกายขายสินค้าโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งจะสื่อสารไปยังบุคคล ที่กระทำการไม่เหมาะสมอย่างไร ภายใต้ศูนย์เฝ้าระวังของกระทรวงวัฒนธรรม ตลอดจนจะรณรงค์ ให้ประชาชนตื่นตัวในการใช้ภาษาไทยด้วยความสุภาพเรียบร้อยอย่างไร นอกจากนี้ ขอให้กระทรวง วัฒนธรรมได้สื่อสารให้สังคมไม่ยอมรับพฤติกรรมในลักษณะเช่นนี้ เพื่อไม่ให้สังคมนำไปเป็นแบบอย่าง โดยไม่ต้องใช้มาตรการทางกฎหมาย เพื่อให้ผู้ที่กระทำการที่ไม่เหมาะสมเกิดความละอายแก่ใจ

นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ผู้ถูกตั้งกระตุ้งถาม ตอบชี้แจงว่า กระทรวงวัฒนธรรมมีความห่วงใยในการใช้ภาษาไทย ซึ่งได้มอบหมายให้วัฒนธรรมจังหวัด ทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง หยุดยั้ง ไม่ให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ รวมทั้งไม่ได้นิ่งนอนใจในเรื่องนี้ จึงได้มอบหมายให้เจ้าพนักงานไปร้องทุกข์กล่าวโทษพร้อมทั้งประสานกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคมที่มีศูนย์มอเนเตอร์เฟคนิวส์ เนื่องจากเป็นกรณีที่เข้าข่ายเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ รวมทั้งเป็นการนำเข้าสู่ระบบอันเป็นเท็จและเป็นการขาย สินค้าออนไลน์ที่เข้าข่ายเป็นการหลอกลวง ซึ่งมีเจ้าทุกข์เข้าร้องเรียนแล้ว และยังมีอีกหลายกรณี ที่กระทรวงวัฒนธรรมตรวจพบและเข้าไปดำเนินการเอง ส่วนการสื่อสารไปยังกลุ่มเด็กและเยาวชน จะใช้วิธีการให้เด็กสื่อกับเด็กผ่านสมาคมเยาวชนรักษาวินธรรม ซึ่งเป็นศูนย์กลางการบ่มเพาะ ความสามารถพิเศษของเด็ก อย่างไรก็ตาม เครือข่ายที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็ก เยาวชน รวมทั้ง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกจิตสำนึก ไม่ให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

เรื่องด่วน

จำนวน ๑ เรื่อง

- ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาเสร็จแล้ว (วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน ซึ่งจะครบกำหนดการพิจารณา ในวันพฤหัสบดีที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๕)

ผลการพิจารณา

นางอภิตี ต้นตราภรณ์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้แถลงรายงานผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวและผล

การพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ ทั้งในชั้นการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และวุฒิสภา ต่อที่ประชุม โดยสรุปผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการได้ ดังนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีทั้งหมด ๑๗ มาตรา คณะกรรมการวิสามัญไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ไม่มีกรรมการสงวนความเห็น และมีสมาชิกเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๑ คน โดยได้สงวนคำแปรญัตติไว้ จำนวน ๑ มาตรา คือ มาตรา ๑๐ (แก้ไขมาตรา ๕๓/๔) ทั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไว้บางประการเพื่อให้ที่ประชุมพิจารณา

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา โดยที่ประชุมไม่ได้มีการลงมติในมาตรา ๑๐ เนื่องจากเมื่อกรรมการได้ตอบชี้แจงแล้ว สมาชิกที่สงวนคำแปรญัตติไม่ติดใจ และเมื่อที่ประชุมได้พิจารณา เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ได้ลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ๒๐๓ เสียง ไม่เห็นด้วย ๑ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง ไม่ลงคะแนน ไม่มี และมีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	(ไม่มี)
(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา	(ไม่มี)
(๖) เรื่องที่เสนอใหม่	จำนวน ๑ เรื่อง

- ญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งกรรมการในคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ เพิ่มเติม (พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ เป็นผู้เสนอ)

ผลการพิจารณา

พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ผู้เสนอญัตติได้เสนอเหตุผลของการเสนอญัตติ เรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมว่า เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจอันอยู่ในกรอบหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง กำหนดให้ คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาแต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า สิบคนแต่ไม่เกินสิบเก้าคน โดยปัจจุบันคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ ประกอบด้วย กรรมการ จำนวน ๑๗ คน ผู้เสนอญัตติจึงขอเสนอญัตติตั้งกรรมการในคณะกรรมการการทหาร และความมั่นคงของรัฐ เพิ่มอีก ๑ ตำแหน่ง โดยเสนอให้ตั้ง พลเอก ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ เป็นกรรมการเพิ่ม ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เพิ่มกรรมการอีก ๑ ตำแหน่ง และเห็นชอบให้ พลเอก ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ เป็นกรรมการเพิ่ม ตามที่พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธาน คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ เสนอ

(๗) เรื่องอื่น ๆ

จำนวน ๒ เรื่อง

๗.๑ ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการสาธารณสุข แทนตำแหน่งที่ว่าง

ผลการพิจารณา

โดยที่กรรมการในคณะกรรมการการสาธารณสุข ว่างลง ๑ ตำแหน่ง ที่ประชุม จึงได้มีมติตั้ง พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ เป็นกรรมการในคณะกรรมการการสาธารณสุข แทนตำแหน่งที่ว่าง ตามที่ประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข (นายเจตน์ ศิรธรานนท์) เสนอ

๗.๒ ความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีผู้แทนคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐกิจ และผู้แทนจากสำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เข้าร่วมประชุม เพื่อนำเสนอและชี้แจงความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ต่อที่ประชุม โดยในการ พิจารณาเรื่องดังกล่าวได้มีการซักถามและมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

๑. ด้านความมั่นคง แผนแม่บทประเด็นความมั่นคง

ผู้แทนคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ (พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร) ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นสรุปได้ว่า ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ มีเป้าหมายในการ ขจัดปัญหาการค้ามนุษย์ให้ยุติในปี ๒๕๗๐ ที่ผ่านมามีการดำเนินการทั้งออกกฎหมาย มีกลไก แก้ปัญหาผ่านคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเลขานุการ และคณะกรรมการ ประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน มีการกำหนดแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ ๔ ด้าน ขับเคลื่อนโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงแรงงานไว้อย่างชัดเจน ขอสอบถามความคืบหน้าเกี่ยวกับ

แนวคิดในการดำเนินการ การกำหนดแผนปฏิบัติการ แนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ให้เป็นรูปธรรม ปัญหาและอุปสรรคที่พบ ผลกระทบจากข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แนวความคิดในการปรับปรุงวิธีการใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และ พ.ศ. ๒๕๗๐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการบูรณาการ และขับเคลื่อนการทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างไร ในส่วนของการจัดอันดับรายงานการค้ามนุษย์ ปี ๒๕๖๔ โดยสหรัฐอเมริกา (Trafficking in Persons Report – TIP Report 2021) จัดลดระดับไทย อยู่ที่ Tier 2 Watch List จากเดิมที่รัฐบาลไทยสามารถยกระดับความเข้มข้นในการขจัดปัญหาการค้า มนุษย์ได้ค่อนข้างดีอยู่ที่ Tier 2 ต่อเนื่องมา ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ จากการลดระดับดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อประเทศมากน้อยเพียงใด

จากนั้น รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นางสาวแรมรุ้ง วรวัช) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ในปี ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้การแก้ปัญหาการค้ามนุษย์ เป็นวาระแห่งชาติมีแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและการแก้ปัญหาการค้ามนุษย์ ขับเคลื่อน โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และคณะกรรมการประสานและกำกับการ ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กำหนดยุทธศาสตร์และผู้รับผิดชอบชัดเจน คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับผิดชอบด้านการดำเนินคดีและบังคับใช้กฎหมาย มี ๓ กลยุทธ์ กระทรวง แรงงานรับผิดชอบด้านการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ มี ๔ กลยุทธ์ และกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ รับผิดชอบด้านการช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และด้านการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล การดำเนินการมีการวางแผนโดยคำนึงถึง การกำหนดต้อง สอดคล้องกับ ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ ๙ กลยุทธ์ เป้าหมายและตัวชี้วัดภายใต้แผนการปฏิบัติการ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ นำข้อเสนอแนะของกระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกาในรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ ประจำปี ๒๕๖๔ หรือ TIP Report 2021 สถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ รวมถึงภายหลังสถานการณ์คลี่คลาย การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการค้า มนุษย์ในประเทศไทย อาทิ มีขบวนการชนคนที่ต้องการไปเป็นแรงงานต่างด้าว การแสวงหาประโยชน์ จากการเผยแพร่สื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต

การดำเนินการด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ มีการช่วยเหลือผู้เสียหายในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็น ผู้เสียหายที่ไม่ได้รับความคุ้มครองในสถานคุ้มครองให้สามารถเข้าถึงสิทธิอย่างเท่าเทียมและต่อเนื่อง ผู้เสียหายที่ได้รับการดูแลภายใต้แนวทาง Happy Shelter อย่างเป็นระบบ การลดระยะเวลาการอยู่ใน สถานคุ้มครองของผู้เสียหายจาก ๑๕๘ วัน เหลือ ๑๔๓ วัน ให้มีความสำคัญในการช่วยเหลือเยียวยา ผู้เสียหายอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับการเยียวยาเบื้องต้นจากกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้า มนุษย์ สำหรับผู้เสียหายที่เป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ในคดีอาญาให้ได้รับค่าตอบแทนต่อคนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ มีการบูรณาการพัฒนาระบบการคุ้มครองช่วยเหลือโดยโครงการ Happy Shelter เพื่อเพิ่ม แนวทางการคุ้มครองผู้เสียหายในสถานคุ้มครอง เปิดพื้นที่ให้ผู้อยู่ในสถานคุ้มครองสามารถใช้โทรศัพท์ เพื่อสื่อสารไปยังครอบครัวได้ จัดอบรมพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่เพื่อการเตรียมความพร้อมในการดูแล ผู้เสียหายที่มีบาดแผลทางจิตใจ โดยหน่วยงานภาครัฐร่วมมือกับภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจ จัดกิจกรรมสำหรับผู้เสียหายอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามยังคงมีปัญหาและอุปสรรคซึ่งเกิดจากผู้เสียหาย ที่ไม่ประสงค์เข้าร่วมกระบวนการ เนื่องจากไม่ทราบระยะเวลาที่ชัดเจนทำให้กลับคืนสู่สังคมได้ยาก ระเบียบและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายสำหรับผู้เสียหายไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ความแตกต่างในความต้องการได้รับความคุ้มครองที่แตกต่างกัน และปัญหาถูกมองว่ากระบวนการคุ้มครองจำกัดสิทธิเสรีภาพเนื่องจากการรักษาความปลอดภัยและกระบวนการทางคดี

มุมมองความคิดเห็นต่อผลการประเมิน TIP Report ซึ่งรัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้ประเทศไทยอยู่ในระดับสถานการณ์การค้ามนุษย์ที่ต้องจับตามอง หรือ Tier 2 watch List โดยให้เหตุผลว่าในปี ๒๕๖๔ รัฐบาลไทยไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำในการขจัดปัญหาการค้ามนุษย์ และไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการแก้ปัญหาโดยรวมที่เกิดขึ้น ซึ่งทางประเทศไทยเห็นว่าผลการจัดระดับไม่ได้สะท้อนอย่างเป็นธรรมถึงความพยายามและพัฒนาการความคืบหน้าที่เป็นรูปธรรมของไทยในการป้องกันและแก้ปัญหาค้ามนุษย์ อย่างไรก็ตาม การประเมินและจัดระดับประเทศต่าง ๆ จากมุมมองของสหรัฐอเมริกา ถึงแม้ได้เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศ แต่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยต่อภาพลักษณ์ในเวทีโลก เนื่องจากเป็นประเทศที่เป็นต้นทาง ทางผ่าน และปลายทางของการค้ามนุษย์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมข้ามชาติและการละเมิดสิทธิมนุษยชน อาจส่งผลกระทบต่อแนวโน้มการลงทุน การระงับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จากสหรัฐอเมริกา ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในการส่งออกสินค้าไทยไปสหรัฐอเมริกา อาทิ กุ้งและปลาทูน่า ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อธุรกิจไทย หากอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ของสหรัฐฯ อาจถูกกีดตันทางการค้าเพื่อกีดกันการค้ากับไทย แต่หากไทยถูกจัดอันดับลงไป Tier 3 จะเปิดทางให้สหรัฐฯ ใช้เรื่องนี้เป็นข้ออ้างกีดกันการค้ากับไทยในอนาคต โดยอาจตัดสิทธิ GSP ที่สหรัฐฯ ให้กับไทย ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องยกระดับให้อยู่ใน Tier 2 โดยมีแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพระบบการคุ้มครองช่วยเหลือ ขับเคลื่อนกลไกการส่งต่อระดับชาติ ให้มีการคุ้มครองที่เป็นระบบเพิ่มทักษะความเชี่ยวชาญให้ผู้ปฏิบัติงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ยกกระดับการบริการสถานคุ้มครองแห่งความสุขให้มีมาตรฐานตามแนวทาง Happy Shelter โดยยึดผู้เสียหายเป็นศูนย์กลาง ให้มีการดูแลผู้เสียหายโดยทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือให้ครบทุกมิติ อีกทั้งเพิ่มช่องทางและความร่วมมือในการสร้างอาชีพใหม่อย่างยั่งยืน โดยความร่วมมือทั้งจากภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจ ในการสร้างช่องทางในการสร้างงาน สร้างอาชีพสำหรับผู้เสียหาย

แนวคิดที่จะปรับปรุงและแผนการดำเนินการใหม่ ๆ ที่จะดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม คือ ปัญหาการค้ามนุษย์ลดลงร้อยละ ๕๐ จากปี ๒๕๖๑ ให้กลับขึ้นไปอยู่ในระดับ Tier 2 ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยยกระดับกลไกการคุ้มครองช่วยเหลือที่เป็นมิตรกับผู้เสียหาย ทุกกระบวนการ อาทิ การประสานงานหน่วยงานโดยใช้กลไกการส่งต่อระดับชาติ เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการผู้เสียหายโดยใช้กลไกช่วงระยะเวลาฟื้นฟูและไตร่ตรอง และพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานทุกกระบวนการทำงานให้เป็นมิตรกับผู้เสียหาย การบริการคุ้มครองช่วยเหลือที่เป็นเลิศ ภายใต้หลักการผู้เสียหายเป็นศูนย์กลาง และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคีเครือข่ายในสังคมเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือครบทุกมิติ โดยภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการคุ้มครองผู้เสียหาย มีรัฐให้การสนับสนุน และติดตามประเมินผล ภาคธุรกิจมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพ สร้างอาชีพ สร้างงานและรายได้ เพื่อให้ผู้เสียหายสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การบูรณาการความร่วมมือ จะส่งผลให้ขับเคลื่อนการดำเนินคดีและบังคับใช้กฎหมาย โดยกระทรวงแรงงานมีแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแนวคิด วิธีการ และแผนการดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ๓ แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ ๑ การดำเนินโครงการ flagship ของกระทรวงแรงงาน โดยมีการดำเนินงาน

ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร มีการจัดตั้งศูนย์บัญชาการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานและติดตามสถานการณ์แรงงาน (ศปคร.) จัดทำระบบติดตาม และจัดตั้งชุดเฉพาะกิจต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน แนวทางที่ ๒ การดำเนินโครงการตามแผนงาน/โครงการแผนปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ผ่านกลไกหน่วยงานในภูมิภาค ๗๖ จังหวัด บริหารจัดการแรงงานต่างด้าว โดยจัดทำและปรับปรุงทะเบียนประวัติคนต่างด้าว ตลอดจนตรวจสอบและติดตามการทำงานของ คนต่างด้าวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการ การทำงานของ คนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ แนวทางที่ ๓ การสร้างความร่วมมือร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ยังดำเนินการจัดระเบียบแรงงานประมงเพื่อคุ้มครองแรงงานในเรือประมง ตลอดจนอบรมเจ้าหน้าที่ ด้านการตรวจสอบ ปราบปราม จับกุม ดำเนินคดีตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กฎหมายคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว และส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพสถานประกอบการในการจัดทำแนวปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี (Good labour Practice : GLP) ดำเนินโครงการสิทธิจากเรือผู้ฝั่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โครงการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ แรงงานข้ามชาติ โครงการความปลอดภัยและยุติธรรม : สิทธิและโอกาสของแรงงานข้ามชาติสตรี ในภูมิภาค และโครงการยกระดับการบังคับใช้กฎหมายแรงงานและกฎหมายอาญา เพื่อแก้ไขปัญหา การใช้แรงงานเด็ก การใช้แรงงานบังคับ และการค้ามนุษย์เพื่อการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) องค์กรระหว่างประเทศ งบประมาณในการดำเนินการ ความรู้ ความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบนายจ้าง/สถานประกอบการ การคัดแยกผู้เสียหาย จากการถูกบังคับใช้แรงงานหรือบริการ รวมทั้งการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และการจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติ เรื่อง การบังคับใช้แรงงานหรือบริการตามมาตรา ๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

รองผู้บังคับการกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (พันตำรวจเอก ณรงค์ เทศวินบูลย์) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า

๑. ด้านการดำเนินคดีปรากฏผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม กล่าวคือ (๑) มีการจับกุม และดำเนินคดีแรงงานเพิ่มขึ้น (๒) มีการคัดแยกผู้เสียหายที่ตรวจพบว่าติดเชื้อโควิด-๑๙ จากต่างประเทศ ผ่านรูปแบบออนไลน์เพื่อลดการแพร่ระบาด (๓) มีการจับกุมผู้ต้องหาตามมาตรา ๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในเรื่องการบังคับใช้แรงงาน หรือบริการเป็นครั้งแรก (๔) มีการเพิ่มช่องทางการแจ้งเหตุคดีค้ามนุษย์ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ และฮอตไลน์ (๕) พนักงานสอบสวนใช้เวลาสอบสวนน้อยลงจาก ๗๐ วัน เป็น ๖๗ วัน (๖) มีการประสานความร่วมมือในชั้นสอบสวนของพนักงานสอบสวนและพนักงานมากขึ้น (๗) พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง คดีค้ามนุษย์เพียง ๔ คดี ซึ่งต่ำที่สุดนับตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ (๘) พนักงานอัยการรักษามาตรฐานในการ ดำเนินคดีชั้นพนักงานอัยการไว้ได้ที่ระยะเวลาเฉลี่ย ๒๕ วัน เช่นเดิม ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานการดำเนินงาน ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ๓๐ วัน (๙) มีการบูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ และองค์กรพัฒนาเอกชน (๑๐) มีการเพิ่มศักยภาพของพนักงานอัยการ ผ่านการอบรม Forensic Interview โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจาก Homeland Security Investigations

(HSI) ผ่านช่องทางออนไลน์ (๑๑) มีบทลงโทษหนักจำเลยคดีค้ามนุษย์เกิน ๑๐ ปี เพิ่มขึ้น (๑๒) มีการบูรณาการการทำงานในรูปแบบใหม่ (Innovative Collaboration) ระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม และผู้รอดชีวิตจากการค้ามนุษย์ (Survivor) จัดทำคู่มือสำหรับผู้เสียหาย (๑๓) ได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายภาครัฐระหว่างประเทศในการช่วยเหลือแรงงานไทย (๑๔) มีการบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีกับผู้ร่วมขบวนการค้ามนุษย์ทุกราย โดยไม่มีข้อยกเว้น และขยายผลการดำเนินคดีอาญาและคดีทางวินัยกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์เพิ่มขึ้น

๒. แนวความคิดในการยกระดับสู่ Tier 2 ด้านการดำเนินคดี ปรากฏผลสัมฤทธิ์ กล่าวคือ (๑) เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ในการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และทุกมิติ (๒) ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และต่างประเทศ (๓) ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐทั้งทางวินัยและอาญา บังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีกับผู้ร่วมขบวนการค้ามนุษย์ทุกรายโดยไม่มีข้อยกเว้น (๔) การพอกเงินในมูลฐานการค้ามนุษย์ สำนักงาน ป.ป.ง. ได้ตั้งเป้าหมายดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ อย่างน้อยจำนวน ๑๔ เรื่อง/คดี (๕) การแก้ไขกฎหมายในกรณีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ประเด็นให้สามารถนำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ที่ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินไปคดีใช้เยียวยาเป็นค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ได้ ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร และ (๖) จัดตั้งศูนย์คัดแยกผู้เสียหาย (ดอนเมือง) ให้สามารถรับรองการคัดแยกผู้เสียหายเบื้องต้น และจัดให้มีห้องพักผู้เสียหายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพิ่มขึ้นด้วย

๓. แนวความคิดที่จะพัฒนาปรับปรุง แนวคิด วิธีการ และแผนการดำเนินการใหม่ ๆ ในด้านการดำเนินคดี กล่าวคือ (๑) พัฒนาศักยภาพผู้บังคับใช้กฎหมาย (๒) ปรับปรุงประสิทธิภาพการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (๓) สอบสวนดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ (๔) เพิ่มศักยภาพหน่วยปราบปรามการค้ามนุษย์ตำรวจในระดับพื้นที่ (๕) ใช้แนวทางการยึดผู้เสียหายเป็นศูนย์กลางและคำนึงถึงบาดแผลทางจิตใจ (๖) สร้างองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพในการสืบสวนสอบสวนคดีค้ามนุษย์ ให้ครอบคลุมในทุกรูปแบบ (๗) บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีค้ามนุษย์โดยใช้หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ (๘) ตัดวงจรอาชญากรรมโดยการดำเนินคดีค้ามนุษย์กับผู้กระทำผิด (๙) คุ้มครองช่วยเหลือเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ทางอินเทอร์เน็ต และ (๑๐) การสืบสวนสอบสวนคดีค้ามนุษย์ข้ามชาติให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

๔. แนวคิดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรม กล่าวคือ (๑) จัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของศูนย์พิทักษ์เด็ก สตรี ครอบครัว ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ และภาคประมง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (๒) ตั้งศูนย์ผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาคดีค้ามนุษย์ร่วมกับสำนักงานคดีค้ามนุษย์ สำนักงานอัยการสูงสุด และคณะทำงานต่อต้านการค้ามนุษย์ในประเทศไทย (TATIP) (๓) เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์และรับแจ้งเหตุ Facebook ของ

บก.ปคม. และ TICAC/Twitter (๔) ป้องกันและสร้างความตระหนักรู้ไม่ให้ประชาชนตกเป็นเหยื่อ การค้ามนุษย์ (๕) สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และต่างประเทศ (๖) ดำเนินการ ป้องกันการค้ามนุษย์ โดยใช้กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกเหนือจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อตัดวงจรอาชญากรรม (๗) กำชับเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับชั้น ไม่ให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ และสอบสวนดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ในทุกมิติ และ (๘) นำกฎหมายฟอกเงินมาใช้ในการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์ ในทุกคดี

ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน กระทรวงแรงงาน (นางนภสร พุ่งสุกใส) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า

๑. ผลการดำเนินงานที่มีผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมด้านการป้องกัน กล่าวคือ (๑) ด้านการพัฒนากฎหมาย ได้แก่ การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน การออกกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ การจัดตั้งสหภาพแรงงานข้ามชาติตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการออกกฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๒) ด้านการป้องกันการค้ามนุษย์ในแรงงานต่างด้าวที่มาทำงานในประเทศไทย ประเทศไทยได้มีการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ภายใต้นโยบายและมาตรการที่สำคัญต่าง ๆ (๓) ด้านการบริหารจัดการแรงงานประมง โดยแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงานในภาคประมง ปรับปรุงข้อมูลและจัดทำหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว (Seabook) ต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ ให้กับคนต่างด้าวที่คุ้มครองสิทธิแรงงานประมงทะเล ส่งเสริมแรงงานประมงและนายจ้างให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องตามกฎหมาย ดำเนินการตรวจสอบเรือประมงไทยที่แจ้งเข้าออก ณ ท่าเทียบเรือประมงของศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออก (PIPO) และบริหารจัดการแรงงานประมงผ่านโครงการศูนย์ประสานแรงงานประมง ๒๒ จังหวัด (๔) ด้านการเพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์และเพิ่มประสิทธิภาพของการตรวจแรงงาน และ (๕) การให้ความช่วยเหลือแรงงานไทยที่ถูกหลอกไปทำงานในต่างประเทศ ปี ๒๕๖๔

๒. แนวความคิดในการยกระดับสู่ Tier 2 ด้านการป้องกัน กล่าวคือ (๑) การยกระดับสำนักงานเลขาธิการศูนย์บัญชาการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (๒) การจัดทาระบบรับเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน การบริหารจัดการข้อมูลและการส่งต่อคดี (๓) การเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา (๔) การจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

๒. ด้านความมั่นคง แผนแม่บทประเด็นการต่างประเทศ

ผู้แทนคณะกรรมการการต่างประเทศ (นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์ และนายกิตติ วะสินนท์) ได้อภิปรายแสดงความเห็นสรุปได้ว่า จากการติดตามการดำเนินการเกี่ยวกับด้านการต่างประเทศที่ผ่านมา มีข้อสังเกต ๔ ประการ คือ ๑) กระทรวงการต่างประเทศยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการดำเนินโครงการ เนื่องจากขาดตัวชี้วัดที่ชัดเจน ที่สามารถแสดงผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ๒) กระทรวงการต่างประเทศควรบูรณาการการดำเนินการโครงการร่วมกับ

ทุกภาคส่วนให้ครบทุกมิติ และควรดำเนินการให้ทุกแผนย่อย (5S) ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศมีการบูรณาการที่เป็นรูปธรรม แม้ว่าจากการดำเนินโครงการตามแผนย่อย ทั้ง ๕ แผน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ จะได้ดำเนินการตัวชี้วัดและมีค่าเป้าหมายดีขึ้นถึงร้อยละ ๕ - ๑๐ ก็ตาม แต่ปัจจุบันปรากฏเพียงการบูรณาการในแผนย่อยที่ ๑ ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (Security) เท่านั้นที่มีการบูรณาการอย่างชัดเจน ส่วนอีก ๔ แผนย่อย คือ แผนความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ (Sustainability) แผนด้านการพัฒนาที่สอดคล้องกับ มาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ (Standard) แผนด้านการส่งเสริมสถานะและบทบาทของ ประเทศไทยในประชาคมโลก (Status) แผนด้านการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ (Synergy) ควรต้องปรับปรุงการบูรณาการเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลกต่อไป ๓) อุปสรรคที่เกิดจากกรอบ ความคิดของข้าราชการระดับปฏิบัติการของกระทรวงการต่างประเทศที่ยังมุ่งเน้นการปฏิบัติงานตามงาน ประจำ ดำเนินการตามกฎหมายและขั้นตอนเดิมมากเกินไป ควรต้องผลักดันให้บุคคลเหล่านี้ปฏิบัติงานในเชิงรุก ควรอธิบายผลกระทบระหว่างประเทศที่เกิดจากนโยบายรัฐบาลให้เกิดความเข้าใจ และสามารถนำนโยบาย ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีได้มุ่งเน้นเพียงผลสัมฤทธิ์ในเชิงปริมาณเท่านั้น ๔) ควรสร้าง Big Data ของคนไทย ในต่างประเทศ และส่งเสริมการสร้างสถาบัน THINK TANK ที่มีคุณภาพ เป็นสถาบันให้ทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับด้านการต่างประเทศได้พูดคุย ระดมความคิดเห็น วิจัย และพัฒนาการดำเนินการด้านการ ต่างประเทศร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนกรณีที่ประเทศไทยจะมีโอกาสเป็นเจ้าภาพการประชุม ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (APEC 2022) มุ่งเน้น “การเปิดกว้าง สร้างสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน สู่สมดุล” โดยภายหลังสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด - ๑๙ คงต้องมีการเปิดกว้างในการค้า การลงทุน การเชื่อมโยงกันด้วยเทคโนโลยีและดิจิทัลมากขึ้น และการจัด ประชุมดังกล่าวจะต้องนำประโยชน์มาสู่ประเทศ และที่สำคัญความคืบหน้าและการดำเนินการของ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) ตามแผนหรือนโยบายต่าง ๆ ควรมีการ ต่อยอด และดำเนินการให้เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกที่รวดเร็ว จะมีการเตรียม ความพร้อมในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ อย่างไร ทั้งการจัดประชุม APEC ในสถานการณ์โรคระบาด หรือการดำเนินการเกี่ยวกับข้อตกลงทางการค้าในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement of Trans-Pacific Partnership : CPTTP) และจะดำเนินการสร้างพันธมิตร ระหว่างประเทศ รวมทั้งสร้างสมดุลอำนาจอย่างไร เพื่อมิให้กระทบกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยควรผลักดัน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการขับเคลื่อนแผนย่อย (5S) จะดำเนินการภายใต้บริบทของโลก อย่างไร ไปในทิศทางใด และการดำเนินงานด้านการต่างประเทศตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตลอด ๕ ปีที่ผ่านมา เป็นอย่างไร และอีก ๕ ปี ต่อไปจะดำเนินการอย่างไร และจากการถูกตัดงบประมาณ ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ มีการทบทวนและดำเนินการต่อไปอย่างไร อีกทั้งผลการร่วมมือกับกระทรวง ต่าง ๆ ในการบูรณาการด้านการต่างประเทศเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ เห็นว่าควรปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการในต่างประเทศ และกฎหมายเกี่ยวกับการตรวจคนเข้าเมืองให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และ ความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มนโยบายที่จะให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของที่ตั้งสำนักงานองค์การระหว่าง

ประเทศและสถานที่จัดการประชุมระหว่างประเทศ รัฐบาลควรมีฐานข้อมูลคนไทยในต่างประเทศ ปรับปรุงการใช้ระบบ Thailand Pass System สำหรับการเดินทางเข้าประเทศไทยให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากนั้น รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ (นายชุตินทร คงศักดิ์) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ส่วนที่หนึ่ง ภาพรวมการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา ตามที่ได้มีการปรับจุดเน้นของแผนฯ เน้นการทำงานแบบบูรณาการและจัดลำดับความสำคัญและประเด็นเร่งด่วนให้ตอบสนองต่อบริบทปัจจุบันและงบประมาณที่ได้รับจริง เพื่อช่วยฟื้นฟูประเทศจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ และเตรียมความพร้อมรับมือกับความท้าทายรูปแบบใหม่เพื่อเสริมสร้างให้ประเทศไทย “มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลัก กระทรวงการต่างประเทศ มีความมั่นใจว่า การดำเนินงานจนถึงปัจจุบันตามแผนแม่บทด้านการต่างประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ เป็นไปตาม “คำเป้าหมาย” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งมีแนวโน้มสูงที่การประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทด้านการต่างประเทศในห้วง ๕ ปีแรกจะบรรลุผลตามที่กำหนดไว้

ส่วนที่สอง ข้อสังเกตในการดำเนินงานรวมถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ แม้แผนแม่บททั้ง ๒๓ แผน ได้รับการออกแบบให้หน่วยงานต่าง ๆ บูรณาการการทำงานระหว่างกัน โดยมี “หน่วยงานเจ้าภาพ” เป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน แต่ในทางปฏิบัติ การขับเคลื่อนแผนแม่บทหรือแผนระดับ ๒ อื่น ๆ หน่วยงานภาครัฐยังคงอาศัยกฎระเบียบเดิม ๆ ที่มีมาก่อนการเกิดขึ้นของยุทธศาสตร์ชาติในปี ๒๕๖๒ เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กฎเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและบุคลากร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ กระทรวงการต่างประเทศ ไม่มีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพื่อบริหารงานแบบบูรณาการ รวมถึงได้รับงบประมาณเพียงประมาณร้อยละ ๐.๓ ของงบประมาณประเทศ

ส่วนที่สาม ผลงาน/ข้อมูล ตามประเด็นซักถามของคณะกรรมการการต่างประเทศ

(๑) นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศของไทย นโยบายด้านการต่างประเทศ 5S/5 เป็นกรอบการดำเนินนโยบายที่ครอบคลุมในทุกมิติและเปิดให้หน่วยงานขับเคลื่อนสามารถปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อปรับเปลี่ยน/กำหนดจุดเน้น และจัดลำดับความสำคัญตามบริบทระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

(๒) การขับเคลื่อนโครงการสำคัญ

(๒.๑) ความคาดหวังของไทยในการเป็นเจ้าภาพเอเปค ในปี ๒๕๖๕ กระทรวงการต่างประเทศได้เตรียมการเป็นเจ้าภาพเอเปค ในปี ๒๕๖๕ มาอย่างต่อเนื่อง โดยได้จัดการประชุมคณะกรรมการระดับชาติเพื่อบูรณาการการจัดการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกระทรวงการต่างประเทศจะบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการสื่อสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชนในท้องถิ่นด้วย รวมถึงจะต้องบริหารจัดการความตึงเครียดที่อาจเกิดขึ้นจากการแข่งขันของมหาอำนาจโดยเฉพาะระหว่างสหรัฐอเมริกา จีน และรัสเซีย เพื่อให้กรอบเอเปคบรรลุเป้าหมายในการร่วมฟื้นฟูเศรษฐกิจโลกและส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยไทยมีเป้าหมายที่จะผลักดันการออกเอกสารประกาศเจตนารมณ์ผู้นำเอเปคในการขับเคลื่อนการทำธุรกิจอย่างยั่งยืนในชื่อ “Bangkok Goals on BCG Economy”

เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy) ของไทยให้เป็นรูปธรรมด้วย

(๒.๒) การขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือ ACMECS ให้มีความเข้มแข็ง ตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของอนุภูมิภาค โดยการใช้ ACMECS เป็นกลไกรักษาความเป็นแกนกลางของประเทศในอนุภูมิภาค สร้างดุลยภาพทางการเมืองกับประเทศมหาอำนาจ และรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก ยังมีข้อจำกัดที่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในประเทศจะต้องร่วมกันผลักดันและบูรณาการเพื่อสามารถใช้ ACMECS เป็น “เครื่องมือ” ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศเชิงรุกได้ แม้ว่าการเสนอ “โครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ” จะเปิดโอกาสให้หน่วยราชการบูรณาการการทำงานตั้งแต่การจัดทำข้อเสนอโครงการร่วมกัน แต่อำนาจสูงสุดของการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ยังคงเป็นของแต่ละหน่วยงาน ขณะที่ ACMECS ซึ่งเป็น “โครงการสำคัญ” ของกระทรวงการต่างประเทศยังไม่ได้มีความสำคัญลำดับต้น (priority) สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) ความคืบหน้าในการดำเนินงานเพื่อให้แผนแม่บทประเด็นการต่างประเทศบรรลุเป้าหมาย

(๓.๑) ผลการดำเนินงานด้านการต่างประเทศในหัวข้อมาก (๒๕๖๑-๒๕๖๕) กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินงานตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ โดยมีจุดเน้นเกี่ยวกับการส่งเสริมความสัมพันธ์กับต่างประเทศเพื่อ (๑) รับมือกับผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด -๑๙ (๒) เร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศจากผลกระทบของโควิด-๑๙ (๓) รักษาสมดุลในการดำเนินนโยบายกับประเทศต่าง ๆ (๔) เสริมสร้างบทบาทและภาพลักษณ์ของไทยในเวทีโลกโดยเฉพาะในเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับอนุภูมิภาคและระดับภูมิภาค และ (๕) พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในงานให้บริการประชาชน โดยมีผลสัมฤทธิ์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งได้นำเสนอโครงการเชิงคุณภาพในมิติต่าง ๆ

(๓.๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กระทรวงการต่างประเทศอยู่ระหว่างหารือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อทบทวนหาตัวชี้วัดที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันจากเดิมที่เห็นชอบให้ใช้ตัวชี้วัดเชิงปริมาณเป็นหลัก โดยมีการกำหนดค่าเป้าหมายให้ “มากขึ้น/ดีขึ้นร้อยละ ๕ - ๑๐” ทุกหัวข้อมาก ๕ ปีของการประเมิน โดยเห็นว่า ควรปรับปรุงค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดในหัวข้อมาก ๕ ปีครั้งต่อไปให้สอดคล้องกับบริบทของงานด้านการต่างประเทศมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้เกณฑ์ประเมินว่าต้องปรับปรุง พอใช้ ดี และดีมาก เพื่อให้มีข้อมูลการประเมินผลที่เป็นมาตรฐานสากล

(๓.๓) ประเด็นงบประมาณ กระทรวงการต่างประเทศได้ปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-๑๙ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓ และได้ปรับปรุงโครงสร้างงบประมาณ โดยจัดกลุ่มภารกิจงานในระดับโครงการ/ผลผลิตตามความจำเป็นเร่งด่วน โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นกับการดำเนินงานเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

(๓.๔) ความคืบหน้าในการจัดทำแผนปฏิบัติงานในลักษณะที่สามารถบริหารงานในรูปแบบบูรณาการ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญในเรื่องการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน การเป็นเจ้าภาพ

จัดการประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี การจัดการประชุมเครือข่ายสำนักนโยบายและแผน สำนักวิเทศสัมพันธ์ และสำนักการต่างประเทศของส่วนราชการไทย การปรึกษาหารือผ่านกลไก “คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินในต่างประเทศ” และการปรับปรุงวิธีการจัดทำข้อเสนอ ในส่วนของการจัดทำโครงการสำคัญ

๓. ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐกิจ

ผู้แทนคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ (นายพลเดช ปิ่นประทีป) ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นสรุปได้ว่า ในการแก้ปัญหาความยากจน ยังไม่มีการจัดการเป็นการเฉพาะ แต่แทรกอยู่ในทุกแผน ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง จึงไม่มีกรอบประเด็นที่ชัดเจน หน่วยงานรับผิดชอบไม่ชัดเจน คณะกรรมการมีการศึกษาในเชิงโครงสร้าง เห็นว่าปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ เกิดจากปัจจัยหลายประการ อาทิ ความไม่เท่าเทียม ในที่ดินทำกินของคนจนในชนบท การจัดการที่อยู่อาศัยของคนจนในเมือง ปัญหาความเป็นอยู่ ความเหลื่อมล้ำทางสังคม การศึกษา การเข้าถึงการสาธารณสุข จากการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ ได้เห็นความก้าวหน้าจากการที่รัฐบาลและสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการ ได้แก่ การออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบูรณาการเพื่อพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการบูรณาการเพื่อพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม (กบสท.) มีหน้าที่และอำนาจ อาทิ วางแนวทางและวิธีการ ดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันในการกำหนดแผนงาน โครงการ และการบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม และส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานตามภารกิจ แผนงาน หรือโครงการของ หน่วยงานและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคมในส่วนของ กระทรวงมหาดไทย มีการตั้งกลไก “คณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” (คจพ.) และแต่งตั้งทีมขับเคลื่อนระดับต่าง ๆ ใช้ข้อมูลจากระบบ บริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) ซึ่งได้รับการพัฒนาต่อยอดจากระบบบริหารจัดการข้อมูลคนจนแบบชี้เป้า (Thai Poverty Map and Analytics Platform) ให้สามารถครอบคลุมปัญหาที่กว้างขึ้น จึงขอทราบความคืบหน้าในการรายงาน ผลการดำเนินการของ กบสท. รายละเอียดเกี่ยวกับ TPMAP รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการ ดำเนินการ ในส่วนของบทบาทการทำหน้าที่ของ กบสท. คจพ. และหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัย และนวัตกรรมด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) มีความซ้ำซ้อนกันหรือไม่ นอกจากนี้ คณะกรรมการ เห็นควรเร่งรัดการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นกฎหมายที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการ ทำมาหากินของชาวบ้านและผู้ประกอบการภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การอนุมัติและ การอนุญาตของทางราชการ ที่กระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน อาทิ ปลดล็อกกระบวนการ จดทะเบียนพาณิชย์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ปรับกระบวนการขอสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการ รายย่อย ปรับปรุงเงื่อนไขและกระบวนการขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ของกรมอนามัย เป็นต้น ประการสุดท้ายคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะ ๓ เรื่อง คือ ๑) กรณียการ ปรับปรุงกฎหมาย กติกาต่าง ๆ การอนุมัติ การอนุญาต เป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้น เมื่อมีงานวิจัย TDR เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว คณะกรรมการปฏิรูปด้านกฎหมายจึงควรผลักดันความก้าวหน้าและขับเคลื่อน

อย่างต่อเนื่องให้เป็นรูปธรรม เช่น รายงานความก้าวหน้าต่อสภาในรอบระยะเวลา ๓ - ๖ เดือน เป็นต้น ๒) เมื่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและ กบสท. เป็นหน่วยงานที่มีกลไกในการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างเป็นรูปธรรม วุฒิสภาอาจต้องมีการขอความอนุเคราะห์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลขอให้ชี้แจงหรือไปเยี่ยมชมการดำเนินงานในบางครั้งเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำหน้าที่ติดตามการปฏิรูปประเทศของวุฒิสภา ๓) จากการลงพื้นที่ในโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในบางจังหวัด ได้พบโครงการนำร่องของ คจพ. และของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ซึ่งมีกระบวนการที่น่าสนใจ ดังนั้น หากอนาคตวุฒิสภาได้ลงพื้นที่ทำงานร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และ อว. จะเป็นประโยชน์มากในการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชนต่อไป

จากนั้น ผู้แทนคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย (นายบุญณลักษ์ สุรัสวดี) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า กลไกเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประชาชน มีการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกาศใช้แล้ว อาทิ พระราชบัญญัติคุ้มครองประชาชนในการทำสัญญาขายฝากที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการ อาทิ ปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ อยู่ระหว่างคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... อยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติ นอกจากนี้ กระบวนการตามที TDRi รัฐบาลดิจิทัลที่ดำเนินการสำเร็จ อาทิ ชำระภาษีรถยนต์ผ่านแอปพลิเคชัน DLT Vehicle Tax ผ่านสมาร์ตโฟน และยังมีกฎหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยว และการแพทย์แผนไทย เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันมีคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน (คปก.) คอยติดตามความคืบหน้าในการปรับปรุงข้อเสนอเกี่ยวกับกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ และการดำเนินงานของสำนักงาน ป.ย.ป. เพื่อพิจารณาจัดทำข้อเสนอการปฏิรูปกฎหมายในประเด็นที่มีความสำคัญเร่งด่วนต่อไป

ผู้แทนคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ (นางสาววรรณิยา เอเมะศิริ) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า การจัดตั้งสำนักงานบูรณาการลดความเหลื่อมล้ำและแก้ไขปัญหาความยากจน เพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการขับเคลื่อนในการขจัดปัญหาด้านความยากจนและความเหลื่อมล้ำ โดยจะดำเนินการสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยทำหน้าที่ในการศึกษาและวิจัยเรื่องปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ พัฒนาและติดตามตัวชี้วัด จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับความยากจนและความเหลื่อมล้ำ ดำเนินการให้เกิดการบูรณาการร่วมกันในการดำเนินงานด้านความยากจนและความเหลื่อมล้ำ เพื่อให้คนยากจนและผู้ด้อยโอกาสได้รับโอกาสที่เท่าเทียมและลดความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้น

ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจพอเพียงและธนาคารสมอง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวศรี ศรีงาม) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ โดย ศจพ. จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นกลไกในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำอย่างบูรณาการและเป็น

รูปธรรมในทุกพื้นที่ ทั้งนี้ ศจพ. ได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบูรณาการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและแก้ไขปัญหาค่าความยากจน พ.ศ. .... เพื่อให้ครอบคลุม ยืดหยุ่น และเหมาะสมต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจนบรรลุผลเป็นร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบูรณาการเพื่อพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม พ.ศ. .... โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญในการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันของภาคส่วนต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาค่าความไม่เท่าเทียมกันจากสถานะโอกาส และการเข้าถึงด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้ได้ชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับสถานการณ์ความยากจนในปี ๒๕๖๓ ว่าอัตราความยากจนของประเทศไทยไม่ได้เพิ่มขึ้นมากดังที่คาดการณ์ไว้ และสัดส่วนคนจนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวก็เป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ซึ่งกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ แต่ด้วยมาตรการในการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาลจึงทำให้อัตราความยากจนไม่เพิ่มสูงจนเกินควร สำหรับประเด็นความแตกต่างของคณะกรรมการบูรณาการเพื่อพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม (กบสท.) กับศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) นั้น กล่าวได้ว่า กบสท. เป็นกลไกเพื่อบูรณาการในการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคมในระดับนโยบายโดยมีนัยในการลดความเหลื่อมล้ำและแก้ไขปัญหาค่าความยากจน ส่วน ศจพ. เป็นกลไกเพื่อแก้ไขปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำและความยากจนในระดับจังหวัดและระดับต่าง ๆ

ทั้งนี้ ผู้ชี้แจงขอรับกรณีการผลักดันความก้าวหน้าและขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องให้เป็นรูปธรรม ส่งให้แก่สำนักงาน ป.ย.ป. ซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานตามกระบวนการ TDR ส่วนกรณีรายงานความก้าวหน้าต่อสภาในรอบระยะเวลา ๓ - ๖ เดือน ระยะเวลาการดำเนินการแต่ละเรื่องอาจจะกระชั้นชิดเกินไป จึงอาจเป็นการยากที่จะสามารถรายงานได้ภายในเวลาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ตลอดระยะเวลา ๒ ปีของวาระวุฒิสภา หน่วยงานยินดีที่จะทำงานร่วมกับวุฒิสภา และจะประสานรายงานความคืบหน้าให้วุฒิสภาทราบในโอกาสต่อไป

เลิกประชุม เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา

